

[Nordqvist.]

grænsetilfælde, og jeg nævner som særlig vanskelige tilfælde adoptionssagerne, hvor der jo ikke alene er det almindelige hensyn til privatlivets fred, men også det særlige, at et afslag i en adoptionssag kan være begrundet i omstændigheder, som vedkommende andrager formentlig ikke er interesseret i at få oplyst.

Efter lovforslaget undtages foruden strafferetsplejen også sager om ansættelse og forfremmelse i det offentliges tjeneste, og det er vel særlig denne bestemmelse, der har sat gemytterne i kog. Der kan siges — og der er sagt — meget for og imod offentlighed, og i kommissionen delte man sig i et flertal på 12, der gik imod, og et mindretal på 8, der voterede for. Men vi må da have lov til at oplyse, at mindretallet siden da er blevet endnu mindre, idet den højtærede justitsminister siden da er kommet på bedre tanker og i dag med fuldt hjerte står bag det lovforslag, vi nu har til behandling.

Sagen har yderligere været sendt til høring hos ministre, organisationer m. fl., uden at man derved i og for sig har skabt klarhed over problemet; og om man følger de argumenter, der taler for, eller dem, der taler imod, ja, det er måske i nogen grad en trossag.

Tilhængerne af offentlighed vedrørende ansættelser henviser sædvanligvis til Sverige, hvor dette praktiseres, men det er naturligt at spørge: hvordan praktiseres det derovre? Efter det, vi hidtil har fået oplyst, er det vist rimeligt at antage, at udviklingen er gået i retning af, at det, der skal frem om en supplikant, men som dårligt kan skrives, kommer frem på anden vis, f. eks. pr. telefon, og det vil sige, at vi let havner i en tilstand lige modsat den, vi ønsker. Den mistillid, der derved kan skabes hos borgerne til administrationen vedrørende disse sager, kan jo let blive overført til andre grene af administrationen. Det er vist også således, at pressen i Sverige stort set udelukkende interesserer sig for ansættelsessager. Offentlighed i forvaltningen i øvrigt er ikke noget, man debatterer. Så kan vi jo alt efter temperament gætte os frem til, om det er ansøgerens person som sådan, eller det er hans privatliv, der interesserer pressen.

Efter lovforslaget vil ansøgere til offentlige stillinger ikke være dækket af den be-

stemmelse, jeg omtalte før om sikring af personers personlige og økonomiske forhold, og disse ansøgere vil altså i givet fald være prisløst pressen; der jo altid kan få en historie ud af en ansøgers privatliv og fortid, der sjældent vil være helt uden pletter. De fleste ønsker ikke deres privatliv blotlagt og ej heller deres kvalifikationer bedømt under medvirken af journalister, og alene af den grund er der formentlig mange, der vil afholde sig fra at søge et embede. Jeg finder, at det er urimeligt, at denne gruppe af medborgere i så henseende skal stilles ringere end alle andre i samfundet.

Det, vi skal sikre, er, at den bedst kvalificerede ansættes, og at politisk tilhør, hårfarve eller lignende i sig selv ikke giver et embede eller, hvad der måske er værre, forhindrer en egnet ansøger i at få et embede.

Men vi må stille det spørgsmål: hvorledes kan vi så på anden vis sikre, at dette ikke sker? Jeg tror, det er muligt, og vil i den forbindelse gerne pege på, at lønningsministeren efter den nye tjenestemandsløvs kan fastsætte de nærmere regler for ansættelser og personalebedømmelser, og så vidt jeg forstår, indeholdes der heri også, at man kan få det, som man har i Sverige, de såkaldte stillingsbeskrivelser, således at man for det første sikrer, at det er de rigtige, der søger, men også, og det er måske lige så vigtigt, at man sikrer sig mod overkvalificeret arbejdskraft.

Jeg finder det også rimeligt og selvfølgelig, at de herhen hørende problemer forhandles med de pågældende organisationer, og det er vel tænkeligt, at man kunne nå frem til enighed om en art udvidet parts-offentlighed, som flere af de øvrige ordførere også har været inde på, vedrørende ansættelser og forfremmelser, og således at i det mindste de enkelte ansøgere, men også gerne de implicerede organisationer, fik alt materiale til gennemsyn. På denne måde finder jeg det muligt at sikre borgernes interesse i korrekte ansættelser, og jeg er overbevist om, at organisationerne nok skal vide at varetage ansøgernes rimelige krav.

Den radikale gruppe ser som mange andre forsamlinger ikke helt ens på netop dette problem, men vi forventer imidlertid, at spørgsmålet om tjenestemandene endnu ikke har fundet sin endelige løsning, men at dette sker efter en forhandling og efter de